

Forfatter: Heiberg, Johanne Luise

Titel: BREV TIL: Krieger, Andreas Frederik FRA: Heiberg, Johanne Luise (1864-06-28)

Citation: Heiberg, Johanne Luise: "BREV TIL: Krieger, Andreas Frederik FRA: Heiberg, Johanne Luise (1864-06-28)", i *Johanne Luise Heiberg og Andreas Frederik Krieger (1. bind)*, Gyldendalske Boghandel Nordisk Forlag, s. 322. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001990098-001-shoot-L0019900980010265.pdf> (tilgået 19. juli 2024)

Anvendt udgave: Johanne Luise Heiberg og Andreas Frederik Krieger (1. bind)

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

d. 28. Juni 1864.

Ved Deres Godhed ligger her nu tre Budskaber, som jeg har modtaget, siden jeg sidst skrev til Dem, af 13. ds., 16. ds. og det lille fra den skjæbnesvangre Dag, d. 25. I det første sender De mig atter en Deel Photographier; jeg har jo nu ved Deres Godhed et høist interessant Album af berømte Mænd. Tusind Tak! De spørger mig, hvad jeg troer, det er for Slags Folk? Ak, min kjære Ven, jeg er dum i denne Tid, jeg veed det ikke. Mine Evner slumrer i denne som i andre Henseender; om de atter vil vækkes[^] er et andet Spørgsmaal, dog haaber jeg det s. 323 fremdeles. Det er unægtelig en mærkelig Skildring af en Dag under Deres Ophold i London, som De meddeler mig i Brevet d. 16. Man maa have et stærkt Hoved, Ankertougs-Nerver, for at holde sligt ud, lykkeligviis har De begge Deele. Fra 12 til 2 skriver De altsaa i Embedets Tjeneste, og i Venskabets Tjeneste? Tak fordi De ikke svigter det Sidste for det Første. Tro mig, jeg skjønner paa, at De tager og skaffer Dem Tid til at staae i denne skriftlige Forbindelse med mig eensomme Fugl. Kl. 11 var De hos Derby; det er det eeneste Sted, hvor jeg nok vilde have været med. Jeg har ganske forelsket mig i det Physiognomie. Ja, efter en saadan Dag kan man rigtignok udbryde som De, at denne Verden er besynderlig.

Tak min kjære Ven for den Fortrolighed, De viser mig ved at sende mig Deres Venners Breve. Dette sidste Brev fra Andræ af 13. Juni kan jeg godt lide; det er varmt i sin Vrede, og der lyser en stor Fædrelands-Kjærlighed ud deraf, hvor enig eller ikke enig man forresten kan være med hans Anskuelse.¹ Naar et Menneske for Alvor udbryder: „For mig er nu Alt til Ende,“ da ligger der en saadan Smerte i dette Udbrud, at man gribes af en dyb Medfølelse. Andræ var her i Aftes; han fortalte mig omtrent sit Brevs Indhold og sagde, at De havde svaret ham herpaa saaledes, at han nok kunde mærke, at Brevet havde mishaget Dem. Ogsaa Madvig var her, men først da han var gaaet, lettede han sit Hjerte for mig og kom lidenskabelig ind paa vore politiske Tilstande. Med stor Veltalenhed søgte han at gjøre mig begribelig, i hvilken Grad vi systematisk i mange Aar havde forberedt de Ulykker, vi nu vare i. Han gjorde mig angst og bedrøvet over, at der dog maaskee var nogen Sandhed i alt dette. De maa ikke forarges over min Vaklen, men der var en saadan Varme, en saadan Overbeviisning i hans Tale, at der sandelig, især som vore Sager nu staaer, nok kan opstaae Tvivl, og det hos en Stærkere end jeg er. Ogsaa Skandinavismen kom paa Tale. Da jeg sagde, at ved Skandinavismen tænkte — jeg i det mindste — ikke saa meget paa en Tilslutning til hvad der var svensk, som til en Tilslutning til hvad der var norsk, da sagde han: „Ja, til Norge vilde jeg kunne slutte mig, thi de ere danske.“ Ak, D e har Ret i, hvad De saa ofte har yttret, at Norges Tab har været Danmarks Ulykke.

s. 324 Hvor kan Andræ dog være gemytlig og elskværdig, naar jeg saaledes har ham alene som i Aftes, efter at Madvig var gaaet! Jeg havde laant ham til Gjennemlæsning den Række Breve fra Heibergs Moder til mig i 1836– 39.¹ Hvor var han glad over at faae hine Aar tilbagekaldte i sin Erindring ved disse Breve. Det seer jo virkelig ud, som om disse Aars Samliv i vor Kreds have været Lyspunktet i hans Liv. Hørte De ham som i Aftes, vilde De ikke forundres over denne Tro hos mig, men han har ligesom en blufærdig Sky for at aabenbare dette for Andre. De erindrer maaskee, at Heibergs Moder i disse Breve til mig saa ofte omtaler, paa den hende kjærlige Maade, mine Breve til hende med saa megen Ros. Andræ sagde derfor i Aftes: „De veed, at jeg ellers er bange for at være ubeskeden og paatrængende, men i Aften er jeg gaaet til Dem med det faste Forsæt at bede Dem om at lade mig ogsaa læse Deres Breve til hende, thi Fru Gyllembourgs Omtale af disse have spændt min Begj ærlighed paa det Høieste.“ Han blev ganske vred over, da jeg fortalte ham, at disse Breve vare tilintetgjorte, til Held for mig, thi de havde næppe svaret til den Ros, som Heibergs Moder havde skjænket dem. Han paastod imidlertid, at han af hendes Breve omtrent havde læst mine. Hvor var han dog glad over alle de Smaatræk i Brevene, som atter levendegjorde hende for ham. Mon De nogensinde har seet ham saaledes? Han har dog virkelig ikke alene et skarpt Hoved, men ogsaa et varmt Hjerte, naar dette blot fik Lov til oftere at yttre sig.

Tak for det lille Budskab af 25. ds.² Naar Andræ ikke meddeler Dem Samtalen med Kongen, da troer jeg ikke, at De heri bør see nogen Mangel paa Venskab eller Tillid. Jeg har jo tidligere bebreidet ham hans Taushed ved en lignende Ledighed. Han har den Anskuelse, at det er en Æressag at tie, naar der vises ham en saadan Tillid; men især kunde han vist aldrig beqvemme sig til at meddele det skriftligt. Et saadant Brevs Afsenden vilde forurolige hans ængstelige Natur. Heri maa De vist søge Grunden.

Her er en overordentlig nedtrykt Stemning hos Alle, og hvorledes kan den ogsaa være anderledes? Hvilket Omslag i Tonen i de engelske Blade! Og nu i Aften staaer der jo, at del engelske Ministerium Intet vil gjøre for os. s. 325 Er dette saa? Den Erklæring, Quaade har oplæst i det sidste Møde, og som roses som et Mesterstykke, er den skrevet af D e m?¹ De maa ikke af en overdreven Delikatesse forholde mig at glæde mig over Deres Evners Virksomhed, de ligge mig paa Hjerte, og jeg bør vide Besked herom. Denne Art af Tillid og Fortrolighed bør De føie til Deres øvrige, sikker paa, at jeg ikke mistyder dem. Er det ikke sandt?

Jeg har atter i denne Uge været temmelig skrøbelig. Mine Hals-Kirtler have været saa stærkt ophovnede, at det ret har plaget mig. Nu er det imidlertid meget bedre. Madvig paastaaer, at det kommer af min utilladelige Ungdommelighed, at jeg befatter mig med slige Børnesygdomme. Det er jo ganske behageligt at tage det paa denne Maade, men for den Priis vil jeg dog ikke gjerne kjøbe Ungdommelighed. Det visse af Sagen er, at jeg altid skal være plaget af et eller andet Onde, saa jeg virkelig har Ledighed til at øve min Taalmodighed, men det er vel dertil, jeg har faaet den. De skriver intet om, naar De kommer hjem? Længe kan det dog vel nu forhaabentlig ikke vare, inden jeg har den Glæde at sige Velkommen!

